

KATECHIZM

O PANU BOGU

- 1.** Kto to jest Pan Bóg?
  - Pan Bóg jest to Duch najdoskonalszy, Stworzyciel nieba i ziemi, i Ojciec nasz najlepszy.
- 2.** Dlaczego Pana Boga nazywamy Duchem?
  - Pana Boga nazywamy Duchem, bo nie ma ciała.
- 3.** Jak nazywamy Boga w trzech Osobach?
  - Boga w trzech Osobach nazywamy Trójcą Przenajświętszą.
- 4.** Czy Pan Bóg zawsze był i zawsze będzie?
  - Pan Bóg był zawsze, jest i będzie zawsze, i dlatego Pana Boga nazywamy wiecznym.
- 5.** Gdzie jest Pan Bóg?
  - Pan Bóg jest w niebie, na ziemi i na każdym miejscu.
- 6.** Dlaczego Pana Boga nazywamy wszechwiedzącym?
  - Bo Pan Bóg wszystko wie i zna nawet nasze myśli i chęci.
- 7.** Dlaczego Pana Boga nazywamy Stworzycielem?
  - Pana Boga nazywamy Stworzycielem, bo uczynił wszystkie rzeczy z niczego.
- 8.** Dlaczego Pana Boga nazywamy Ojcem najlepszym?
  - Pana Boga nazywamy Ojcem najlepszym, bo kocha wszystkich ludzi jako swoje dzieci i troszczy się o wszystkie stworzenia swoje.
- 9.** Dlaczego Pana Boga nazywamy sprawiedliwym?
  - Bo Pan Bóg za dobre nagradza, a za złe karze.
- 10.** Dlaczego Pana Boga nazywamy miłosiernym?
  - Bo Pan Bóg chętnie przebacza, gdy żałujemy za grzechy.

O ANIOŁACH

- 11.** Kto to są Aniołowie?
  - Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, lecz nie mają ciała.
- 12.** Na co Pan Bóg stworzył Aniołów?
  - Pan Bóg stworzył Aniołów, aby Pana Boga chwalili, ludziom do zbawienia pomagali i cieszyli się szczęściem w niebie.
- 13.** Jak nazywamy Aniołów, którzy nam pomagają?
  - Aniołów, którzy nam pomagają, nazywamy Aniołami Stróżami.
- 14.** Czy wszyscy Aniołowie zostali posłuszni Panu Bogu?
  - Niektórzy Aniołowie zbuntowali się i nie chcieli służyć Panu Bogu.
- 15.** Jak Pan Bóg ukarał zbuntowanych Aniołów?
  - Zbuntowanych Aniołów strącił Pan Bóg do piekła, gdzie nie mogą oglądać Go i cierpią wieczne męki.
- 16.** Jak nazywamy zbuntowanych Aniołów?
  - Zbuntowanych Aniołów nazywamy szatanami, złymi duchami, albo diabłami.
- 17.** Co czynią złe duchy?
  - Złe duchy kuszą ludzi, aby nie słuchali Pana Boga.

O CZŁOWIEKU

18. Skąd się wziął człowiek?

- Człowieka stworzył Pan Bóg.

19. Kto to jest człowiek?

- Człowiek jest to stworzenie Boże, które posiada ciało i duszę nieśmiertelną.

20. Do kogo jest podobna dusza ludzka?

- Dusza ludzka podobna jest do Pana Boga, bo jest duchem, ma rozum i wolną wolę i nigdy nie umiera.

21. Na co Pan Bóg stworzył człowieka?

- Pan Bóg stworzył człowieka, aby człowiek Pana Boga kochał, pełnił Jego wolę, a po śmierci był z Nim w niebie.

22. Dlaczego pierwsi ludzie byli szczęśliwi?

- Pierwsi ludzie byli bardzo szczęśliwi, bo byli miłymi dziećmi Bożymi, pracowali lekko i przyjemnie, nie chorowali i mieli nie umierać.

23. Z czego najbardziej cieszyli się pierwsi ludzie?

- Cieszyli się najbardziej z tego, że w duszy mieli łaskę uświęcającą.

24. Co sprawia w duszy łaska uświęcająca?

- Łaska uświęcająca czyni duszę piękną i miłą Bogu, łączy nas z Panem Jezusem i daje prawo do nieba.

O GRZECHU PIERWORODNYM

25. Czego wymagał Pan Bóg od pierwszych ludzi?

- Pan Bóg wymagał, aby pierwsi ludzie kochali Go i byli Mu posłuszni.

26. Czy pierwsi ludzie byli posłuszni Panu Bogu?

- Pierwsi ludzie nie byli posłuszni Panu Bogu. Diabeł namówił ich do nieposłuszeństwa.

27. Jak się nazywa nieposłuszeństwo pierwszych ludzi?

- Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi nazywamy grzechem pierworodnym.

28. Jak Pan Bóg ukarał pierwszych ludzi za ich grzech?

- Pan Bóg pozbawił ich łaski uświęcającej, prawa do nieba i przestali być dziećmi Bożymi; Pan Bóg zapowiedział, że za karę będą musieli ciężko pracować, chorować i umierać, i usunął ich z raju.

29. Czy te kary dotknęły tylko pierwszych ludzi?

- Kary te spadły na wszystkich ludzi, czyli wszyscy ludzie rodzą się z grzechem pierworodnym.

30. Kto był wolny od grzechu pierworodnego?

- Od grzechu pierworodnego była wolna tylko Najświętsza Panna, dlatego nazywamy Ją Niepokalanie Poczętą.

O RZECZACH OSTATECZNYCH

31. Co to jest śmierć?

- Śmierć jest to rozłączenie się duszy i ciała.

32. Co się dzieje z duszą po śmierci człowieka?

- Po śmierci człowieka dusza staje na sąd Boży.

33. Dokąd idzie dusza po sądzie?

- Po sądzie Bożym czeka duszę nagroda w niebie, albo oczyszczenie w czyśćcu, albo wieczna kara w piekle.

34. Jaka jest nagroda w niebie?

- Dusze w niebie są szczęśliwe, bo oglądają Pana Boga, są razem z Panem Jezusem, Najświętszą Maryją Panną, Świętymi i Aniołami.

35. Jaką karę ponoszą potępieni w piekle?

- Potępieni w piekle nie oglądają Pana Boga i cierpią wieczne męki.

36. Co się dzieje z duszą w czyśćcu?

- Dusza w czyśćcu przez jakiś czas cierpi dotkliwie męki, a potem idzie do nieba.

37. Kiedy i ciało otrzyma nagrodę, albo karę wieczną?

- Na końcu świata wszyscy ludzie zmartwychwstaną na Sąd Ostateczny. Wtedy również ciało człowieka otrzyma nagrodę albo karę wieczną.

O PRZYKAZANIACH BOŻYCH

38. Co Pan Bóg uczynił, aby ludzie wiedzieli, jak mają postępować?

- Pan Bóg dał ludziom przykazania. Jest ich dziesięć.

39. Które jest pierwsze przykazanie Boże?

- Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną.

40. Kiedy zachowujemy pierwsze przykazanie Boże?

- Pierwsze przykazanie Boże zachowujemy, gdy:

1. wierzymy w Pana Boga i we wszystko, co Pan Bóg objawił,
2. modlimy się często — rozmawiamy z Panem Bogiem,
3. oddajemy Mu cześć.

41. Które jest drugie przykazanie Boże?

- Nie będziesz brał Imienia Pana Boga swego nadaremno.

42. Kiedy zachowujemy drugie przykazanie Boże?

- Drugie przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy Imię Boże i imiona Świętych, 2. szanujemy miejsca i rzeczy poświęcone, 3. szanujemy osoby poświęcone Panu Bogu, 4. poważnie zachowujemy się w kościele.

43. Które jest trzecie przykazanie Boże?

- Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.

44. Kiedy zachowujemy trzecie przykazanie Boże?

Trzecie przykazanie Boże zachowujemy, gdy:

1. przeznaczamy niedziele i święta na oddanie czci Bogu,
2. na uczestniczenie we Mszy świętej,
3. na odpoczynek i pełnienie dobrych uczynków.

45. Które jest czwarte przykazanie Boże?

- Czcij ojca swego i matkę swoją.

46. Kiedy zachowujemy czwarte przykazanie Boże?

- Czwarte przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy, kochamy i słuchamy swoich rodziców, 2. szanujemy opiekunów i przełożonych, 3. kochamy i modlimy się za swoją Ojczyznę.

47. Które jest piąte przykazanie Boże?

- Nie zabijaj.

48. Kiedy zachowujemy piąte przykazanie Boże?

- Piąte przykazanie Boże zachowujemy, gdy: 1. szanujemy życie i zdrowie własne, 2. szanujemy życie i zdrowie innych ludzi, 3. opiekujemy się zwierzętami i ptakami.

49. Które jest szóste i dziewiąte przykazanie Boże?

- Szóste przykazanie: Nie cudzołóż,

Dziewiąte przykazanie: Nie pożądaj żony bliźniego swego.

50. Kiedy zachowujemy szóste i dziewiąte przykazanie Boże?

- Przykazanie szóste i dziewiąte zachowujemy, gdy: 1. zachowujemy się skromnie i wstydliwie, 2. mamy czyste myśli i słowa, 3. unikamy okazji do powstawania nieczystych myśli i bezwstydnego zachowania się.

51. Które jest siódme i dziesiąte przykazanie Boże?

- Siódme przykazanie: Nie kradnij. Dziesiąte przykazanie: Nie pożądaj żadnej rzeczy, która jego jest (bliźniego swego).

52. Kiedy zachowujemy siódme i dziesiąte przykazanie Boże?

- Siódme i dziesiąte przykazanie Boże zachowujemy, gdy:

1. nie bierzemy cudzych rzeczy bez pozwolenia właściciela,
2. szanujemy cudze i własne rzeczy,
3. szanujemy rzeczy społeczne,
4. oddajemy rzeczy znalezione lub pożyczone,
5. szanujemy pracę ludzi.

53. Które jest ósme przykazanie Boże?

- Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu.

54. Kiedy zachowujemy ósme przykazanie Boże?

- Ósme przykazanie zachowujemy, gdy: 1. mówimy prawdę, 2. mówimy dobrze o innych ludziach, 3. nie pozwalamy innym mówić źle o bliźnich.

55. Które są najważniejsze przykazania Boże?

- Najważniejszymi przykazaniami Bożymi są przykazania miłości,
1. Będziesz miłował Pana Boga swego z całego serca swego, z całej duszy swojej i ze wszystkich sił swoich,
2. a bliźniego swego jak siebie samego.

O PRZYKAZANIACH KOŚCIELNYCH

56. Jakie są jeszcze przykazania, które każdy katolik zachowywać powinien?

- Przykazania kościelne.

57. Kto Kościołowi dał władzę ustanawiania przykazań?

- Sam Pan Jezus.

58. Ile jest przykazań kościelnych?

- Przykazań kościelnych jest pięć:

1. Ustanowione przez Kościół dni święte święcić,
2. W niedzielę i święta we Mszy świętej nabożnie uczestniczyć,
3. Posty nakazane zachowywać,
4. Przynajmniej raz w roku spowiadać się i w czasie wielkanocnym Komunię świętą przyjmować,
5. W czasach zakazanych zabaw hucznych nie urządzać.

O GRZECHU

59. Co to jest grzech?

- Grzech jest to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych.

60. Czy wszystkie grzechy są jednakowe?

- Nie wszystkie grzechy są jednakowe; jedne są ciężkie, czyli śmiertelne, inne są lekkie, czyli powszednie.

61. Kiedy człowiek popełnia grzech ciężki?

- Gdy świadomie i dobrowolnie nie zachowuje przykazań w ważnej rzeczy.

62. Jakie są skutki grzechu śmiertelnego?

- Przez grzech śmiertelny człowiek obraża Pana Boga, zrywa z Nim przyjaźń, krzywdzi braci, pozbawia się łaski uświęcającej i prawa do nieba, zasługuje na kary tu na ziemi i potępienie wieczne.

O PANU JEZUSIE

63. Kim jest Jezus Chrystus?

- Jezus Chrystus jest Synem Bożym, który stał się człowiekiem dla naszego zbawienia.

64. W jaki sposób zbawił nas Pan Jezus?

- Pan Jezus zbawił nas przez mękę i śmierć swoją na krzyżu.

65. Kto jest Ojcem Pana Jezusa?

- Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec.

66. Kto jest Matką Pana Jezusa?

- Matką Pana Jezusa jest Najświętsza Maryja Panna.

67. Kim był święty Józef?

- Święty Józef był opiekunem Pana Jezusa.

68. Dlaczego Matka Boża nazywa się Najświętsza?

- Matka Boża nazywa się Najświętsza, bo nie miała żadnego grzechu i była pełna łaski Bożej.

69. Dlaczego Matkę Bożą nazywamy Niepokalanie Poczętą?

- Matka Boża nazywa się Niepokalanie Poczętą, bo wolna była od grzechu pierwotnego.

O ŁASCE BOŻEJ

70. Czego potrzebuje człowiek, aby mógł osiągnąć niebo?

- Człowiek, aby mógł osiągnąć niebo, potrzebuje pomocy łaski Bożej.

71. Kto wysłużył nam łaskę Bożą?

- Łaskę Bożą wysłużył nam Zbawiciel świata, Jezus Chrystus.

72. Jakie są rodzaje łaski Bożej?

- Łaska Boża jest uświęcająca i uczynkowa.

73. Co to jest łaska uświęcająca?

- Łaska uświęcająca jest to dar Boży, który daje nam życie nad przyrodzone, czyni nas dziećmi Bożymi i daje prawo do nieba.

74. Kiedy po raz pierwszy otrzymujemy łaskę uświęcającą?

- Po raz pierwszy otrzymujemy łaskę uświęcającą na Chrzcie świętym.

75. Kiedy traci człowiek łaskę uświęcającą?

- Łaskę uświęcającą traci człowiek, gdy popełni grzech ciężki.

76. Przez co możemy odzyskać utraconą łaskę uświęcającą?

- Utraconą łaskę uświęcającą możemy odzyskać przez Sakrament Pokuty.

77. Co to jest łaska uczynkowa?

- Łaska uczynkowa jest to pomoc Boża do spełniania dobrych uczynków, potrzebnych do zbawienia.

O SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

78. Co to jest Sakrament?

- Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam życie Boże.

79. Co sprawiają Sakramenty święte w nas?

- Przez Sakramenty święte Pan Jezus łączy się z nami, udziela nam życia Bożego i daje swoje łaski.

80. Ile jest Sakramentów świętych?

- Sakramentów świętych jest siedem:

1 - Chrzest, 2 - Bierzmowanie, 3 - Eucharystia czyli Najświętszy Sakrament, 4 - Pokuta, 5 - Namaszczenie Chorych, 6 - Kapłaństwo, 7 - Małżeństwo.

81. Które Sakramenty tylko raz w życiu można przyjmować?

- Chrzest, Bierzmowanie i Kapłaństwo.

O CHRZCIE ŚWIĘTYM

82. Co to jest Chrzest święty?

- Chrzest święty jest to pierwszy i najpotrzebniejszy Sakrament, w którym Pan Jezus uwalnia nas od grzechu pierworodnego i innych grzechów, jednoczy nas ze sobą, daje nam życie Boże i włącza nas do Kościoła świętego.

83. Kto może chrzczyć?

- Chrztu świętego udziela zazwyczaj kapłan, a w nagłym wypadku może udzielić każdy człowiek.

84. W jaki sposób udziela się Chrztu świętego?

- Chrztu świętego udziela się w ten sposób: polewa się główkę dziecka wodą i jednocześnie wymawia się słowa „...ja ciebie chrzczę w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.

O SAKRAMENCIE POKUTY

85. Co to jest Pokuta?

- Pokuta jest to Sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Pana Jezusa odpuszcza nam grzechy.

86. Jakie warunki trzeba wypełnić, aby przyjąć Sakrament Pokuty godnie i z pożytkiem dla duszy?

- Żeby Pan Jezus odpuścił nam grzechy w Sakramencie Pokuty, trzeba: 1. zrobić rachunek sumienia, 2. żałować za grzechy, 3. mocno postanowić poprawę, 4. szczerze się wypowiadać, 5. zadośćuczynić (wynagrodzić) Panu Bogu i ludziom.

87. Co to jest rachunek sumienia?

- Rachunek sumienia jest to przypomnienie sobie swoich grzechów.

88. Co to jest żal za grzechy?

- Żal za grzechy jest to smutek z powodu popełnionych grzechów. Trzeba żałować za grzechy, bośmy przez grzechy obrazili Pana Boga.

89. Co trzeba uczynić po obudzeniu żalu za grzechy?

- Po przeproszeniu Pana Boga za grzechy trzeba mocno postanowić więcej nie grzeszyć i unikać okazji do grzechu.

90. Co to jest spowiedź?

- Spowiedź jest to wyznanie wszystkich swoich grzechów przed kapłanem dla otrzymania rozgrzeszenia.

91. Jaka powinna być spowiedź?

- Spowiedź powinna być szczerą i całkowitą, to znaczy, że na spowiedzi trzeba wyznać wszystkie swoje grzechy.

92. Co się dzieje w duszy przez spowiedź dobrze odbytą?

W spowiedzi dobrze odbytej Pan Jezus odpuszcza grzechy i karę wieczną, przywraca łaskę uświęcającą i daje łaski uczynkowe do zachowania przykazań.

93. Co to jest zadośćuczynienie?

- Zadośćuczynienie Panu Bogu i bliźniemu jest to wypełnienie wyznaczonej przez kapłana pokuty oraz wynagrodzenie krzywd wyrażonych ludziom.

O SAKRAMENCIE EUCHARYSTII

94. Co to jest Sakrament Eucharystii czyli Najświętszy Sakrament?

- Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

95. Kto jest w Najświętszym Sakramencie?

- W Najświętszym Sakramencie jest Pan Jezus żywy jako Bóg i Człowiek.

96. Jakie Sakramenty święte ustanowił Pan Jezus na Ostatniej Wieczery?

- Na Ostatniej Wieczery Pan Jezus ustanowił Najświętszy Sakrament czyli Sakrament Eucharystii i Sakrament Kapłaństwa.

97. Co czyni Pan Jezus w ofierze Mszy świętej?

- We Mszy świętej Pan Jezus ofiaruje się za nas i z nami Ojcu Niebieskiemu i karmi nas swoim Ciałem.

98. Co to jest Msza święta?

- Msza święta jest powtórzeniem w sposób niekrwawy Ofiary Pana Jezusa na krzyżu.

99. Co to jest Komunia święta?

- Przyjmowanie Najświętszego Sakramentu, czyli pożywanie Ciała i Krwi Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina, nazywamy Komunią świętą. We Mszy świętej kapłan i wierni przyjmują Komunię świętą.

100. Co sprawia w nas Komunia święta?

- Komunia święta jednoczy nas z Panem Jezusem i z ludźmi w jedną rodzinę dzieci Bożych, wzmacnia miłość, pomnaża łaskę uświęcającą i daje łaski uczynkowe.

101. Kto może przyjmować Komunię świętą?

- Każdy, kto chce zjednoczyć się z Panem Jezusem i nie ma na duszy grzechu śmiertelnego.

O INNYCH SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

102. Co to jest Bierzmowanie?

- Bierzmowanie jest to Sakrament, w którym Duch Święty rozpala w duszy miłość i daje swoje dary, umacnia chrześcijanina, aby wiarę swoją wyznawał, bronił jej i według niej żył.

- Bierzmowanie czyni nas w pełni członkami Kościoła.

103. Co to jest Sakrament Namaszczenia Chorych?

- Namaszczenie Chorych jest to Sakrament, w którym Pan Jezus włącza cierpienia chorego w swoją Mękę, odpuszcza grzechy, udziela szczególne łaski. Sakrament Chorych niekiedy przynosi ulgę w cierpieniach, a nawet przywraca zdrowie.

104. Co to jest Kapłaństwo? (Sakrament Kapłaństwa)

- Kapłaństwo jest to Sakrament, w którym Pan Jezus daje władzę składania Ofiary Mszy świętej, udzielania Sakramentów świętych i łaskę do godnego ich wykonywania.

- Wszyscy wierni uczestniczą w kapłaństwie Chrystusowym.

105. Co to jest Małżeństwo?

- Małżeństwo jest to Sakrament, w którym dwoje chrześcijan stanu wolnego zawiera ze sobą nierozzerwalny związek i otrzymuje łaski do wiernego wypełniania przyjętych obowiązków.

106. Jakie są główne obowiązki stanu małżeńskiego?

1. wychować dzieci i dbać o ich dobro doczesne i wieczne,
2. żyć zgodnie aż do śmierci w miłości i wierności małżeńskiej,
3. wspomagać się wzajemnie w dążeniu do szczęścia doczesnego i wiecznego.

O KOŚCIELE ŚWIĘTYM

107. Skąd wiemy o tym wszystkim, czego uczymy się o Panu Bogu?

- Sam Pan Bóg objawił to ludziom.

108. Komu polecił Pan Jezus nauczać tego, co Pan Bóg objawił ludziom?

- Pan Jezus polecił Apostołom i ich następcom nauczać ludzi tego, co Pan Bóg objawił.

109. Którego Apostoła wybrał Pan Jezus jako swego zastępcę?

- Pan Jezus wybrał świętego Piotra jako swego zastępcę.

110. Kto jest następcą świętego Piotra?

- Następcą świętego Piotra jest biskup rzymski, czyli Papież, Ojciec Święty.

111. Kto jest następcą Apostołów?

- Następcami Apostołów są biskupi?

112. Kto pomaga biskupom w nauczaniu tego, co Pan Bóg objawił?

- W nauczaniu tego, co Pan Jezus objawił, pomagają biskupom kapłani, czyli księża.

113. Kto stanowi Kościół święty?

- Kościół święty stanowią: Papież, biskupi, kapłani i wierni. Wszyscy ludzie odkupieni przez Chrystusa stanowią Lud Boży.

114. Jakie są główne obowiązki katolika?

- Główne obowiązki katolika są:

1. wierzyć w to wszystko, co Pan Bóg objawił, a Kościół naucza,
2. wypełniać przykazania Boże i kościelne,
3. przyjmować Sakramenty święte,
4. modlić się i pełnić dobre uczynki.